

Uchwała Nr XXX / 270 / 2009

Rady Gminy Szemud

z dnia 05 marca 2009 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Szemudzka Huta

Na podstawie art. 18 ust. 1 i art. 58 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jedn. tekst Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

Rada Gminy Szemud uchwala co następuje:

§1.

Rada Gminy Szemud zatwierdza Plan Odnowy Miejscowości Szemudzka Huta, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr XXX / 270 / 2009

Rady Gminy Szemud z dnia 05 marca 2009 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SZEMUDZKA HUTA

Luty 2008 rok

Spis treści

1. Wstęp

2. Ogólna charakterystyka miejscowości

3. Analiza zasobów miejscowości

a) środowisko przyrodnicze

b) środowisko kulturowe

c) dziedzictwo historyczne

d) organizacje społeczne

e) telefonizacja

f) wodociągi i kanalizacja

g) gazyfikacja

h) drogi i komunikacja

4. Analiza SWOT

5. Wizja rozwoju miejscowości Szemudzka Huta

6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości

7. Odniesienie do dokumentów strategicznych Gminy Szemud

1. Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego. Stanowi on niezbędny załącznik do wniosków o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (m. in.: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego 2007-2013) inwestycji wpływających na rozwój wsi i wspierających społeczności lokalne.

Plan Odnowy Miejscowości Szemudzka Huta zawiera charakterystykę wsi i jej zasobów, diagnozę aktualnej sytuacji, analizę SWOT, wizję rozwoju, cele oraz konieczne do wykonania zadania inwestycyjne. Dokument powstał przy udziale mieszkańców wsi, a jego zapisy zaakceptowane zostały na Zebraniu Wiejskim.

Zapisy Planu Odnowy Miejscowości Szemudzka Huta są spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.

2. Ogólna charakterystyka miejscowości

Szemudzka Huta

Szemudzka Huta (kaszb. *Szëmòldskò Hëta* lub *Szemùdskò Hëta*) – wieś kaszubska w Polsce położona w województwie pomorskim, w powiecie wejherowskim, w gminie Szemud.

W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa gdańskiego.

Szemudzka Huta	
Województwo	pomorskie
Powiat	wejherowski
Gmina	Szemud
Sołtys	Danuta Hirsz
Położenie	54° 28' 02" N 18° 13' 38" E
Liczba mieszkańców (2006)	
• liczba ludności	225
Strefa numeracyjna (do 2005)	58
Tablice rejestracyjne	GWE

Położenie na mapie Polski

The map shows the outline of Poland with administrative boundaries. A red dot marks the location of Szemudzka Huta in the northern part of the country, within the Pomeranian Voivodeship.

Wieś Szemudzka Huta położona jest w gminie Szemud w powiecie wejherowskim. Od strony wschodniej graniczy z wsią Jeleńska Huta od zachodniej z wsią Szemud od północnej strony z wsią Kamień i od południowej z wsią Donimierz. Przez wieś biegnie droga powiatowa, która przecina wsie sąsiadujące czyli Szemud-Szemudzka Huta, Jeleńska Huta i Kowalewo.

Mieszkańcy trudnią się rolnictwem zróżnicowanym, a także drobnymi usługami. Nasz wioska na dzień 31.XII.2007 roku liczyła 219 osób, którzy posiadają stały meldunek.

Celem opracowania planu odnowy wsi Szemudzka Huta jest sformułowanie kierunków rozwoju sołectwa, która musi być integralną częścią rozwoju gminy Szemud a jednocześnie wpisać się w Strategię Zrównoważonego Rozwoju.

3. Analiza zasobów miejscowości Szemudzka Huta

Analizę zasobów przeprowadzono na podstawie danych z Urzędu Gminy, danych statystycznych oraz innych źródeł.

W przedmiotowej analizie uwzględniono

- środowisko przyrodnicze
- środowisko kulturowe
- dziedzictwo historyczne
- organizacje społeczne
- gospodarkę
- obiekty, tereny

a) Środowisko przyrodnicze

Wieś Szemudzka Huta to tereny typowo rolnicze liczące 174 ha. Znajdują się także lasy mieszane będące własnością prywatną o powierzchni 18.8 ha.

Od południowej strony graniczy z lasem państwowym gdzie przepływa rzeka Gościcina. W centrum wsi znajduje się staw wodny, a także hydrofornia która zaopatruje w wodę naszą wioskę i sąsiednie.

Do naszej wioski corocznie przylatują bociany mające dosyć pożywienia ze względu na podmokłe łąki. Występują również takie ptactwa jak żurawie, dzikie kaczki, kuropatwy i zwierzęta takie jak: sarny, dziki, lisy sprzyjającym warunkiem są występujące pobliskie lasy.

b) Środowisko Kulturowe

Na terenie wsi znajduje się kapliczka murowana. Położona jest w centrum wsi i od pokoleń utrzymywana jest przez rodzinę państwa Koss. W naszej wsi znajduje kulturze chrześcijańskiej. Wśród mieszkańców mamy rzeźbiarza Pana Dariusza Marszałka, który rzeźbi w drewnie. Jest też sklep ogólnospożywczy i stolarnia.

c) Dziedzictwo historyczne

Średniowieczne dzieje osady o nazwie Szemudzka Huta nie są znane. Księga Wieczysta z 1760r podaje że w Szemudzkiej Hucie znajdowało się leśnictwo, możemy więc wnioskować że okoliczne przewoźnie podmokłe tereny były zalesione. Były to czasy przed I rozbiorem Polski i dla tego można przepuszczać że było to leśnictwo królewskie.

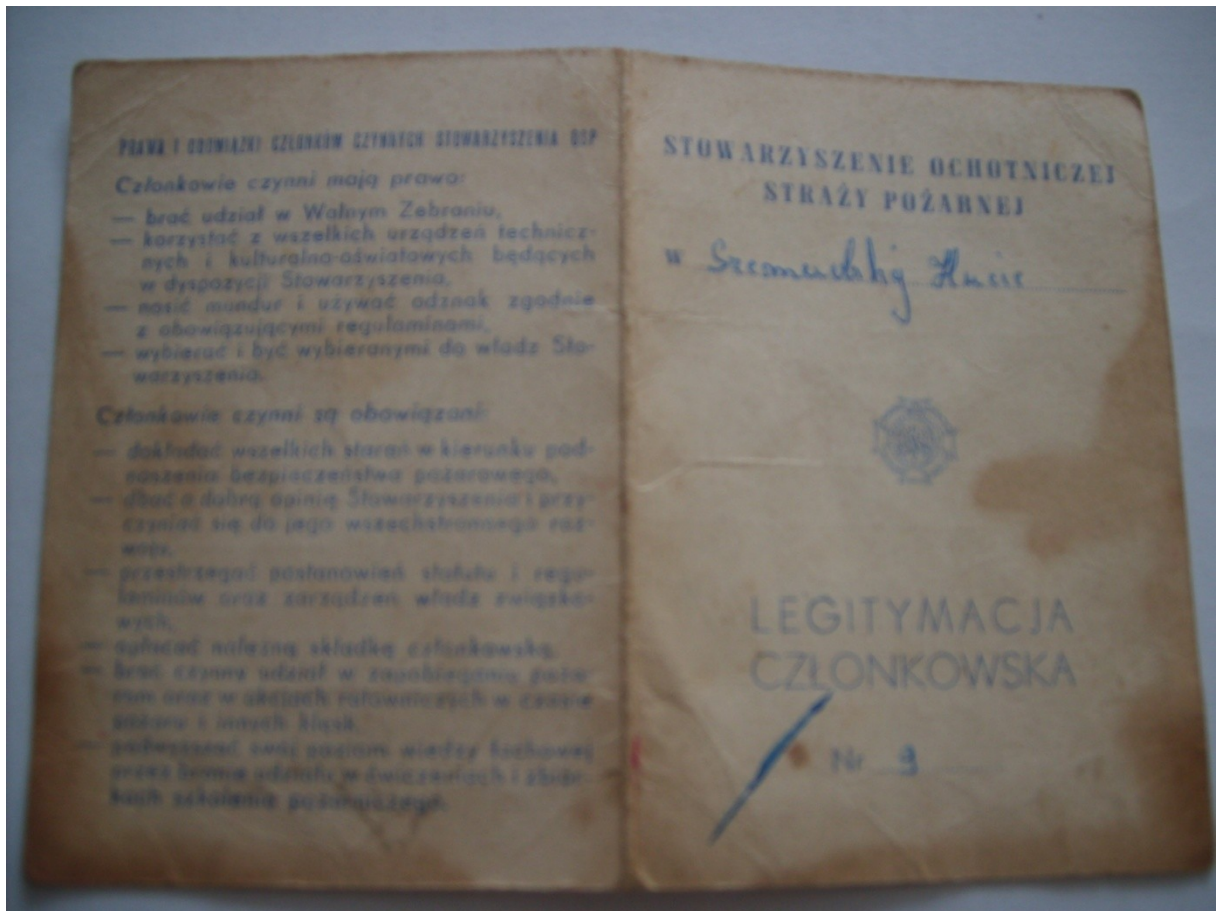
Nazwa wsi pochodzi od miejscowości Szemud i znajdującej się niegdyś huty szkła, która przed pięcioma wiekami produkowała ozdobne kolorowe wybory, chętnie zamawiane przez kupców gdańskich.

Z informacji również wynika że istniała tu straż pożarna w latach między wojennych. W 1953r. wybudowano małą drewnianą remizę nad stawem. Sprzętem był drewniany wóz konny i sikawka ręczna, która została przekazana do muzeum pożarnictwa w Przodkowie.

Z opowieści mieszkańców w latach 20 a także między wojennych znajdowała się też tu Karczma, mała szkoła w prywatnym domu gdzie, zajęcia odbywały się trzy razy w tygodniu.

Historia kaszubskiej rodziny Kossów jest długa i bardzo ciekawa. Jeden z Kossów był duchownym jako biskup został pochowany w Oliwie w zabytkowej katedrze, gdzie można znaleźć tablice z wypisanym z jego nazwiskiem. Dwóch innych Kossów walczyło w bitwie pod Wiedniem pod sztandarami króla Jana III Sobieskiego. Znaleźli się w szeregach kaszubskiego oddziału dowodzonego przez Denhofa, rodowitego Kaszuba. Obaj polegli i spoczywają na obecnej ziemi. Nieżyjący już Augustyn Koss, jeden z wyróżniających się strażaków, jest dalekim potomkiem swego pradziada, który przyniósł z Rzucewa szlachectwo. Przez długie lata był korespondentem rolnym Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie. Prowadzenie korespondencji GUS –u jest pracochłonne i wymaga wiele

poświęcenia, dociekliwości i oczywiście inteligencji. Robił to z zamiłowania i bardzo skrupulatnie. Za współpracę otrzymał złotą odznakę honorową. Nie obce były mu inne prace społeczne. Przez kilka lat był komendantem miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej.

d) Organizacje społeczne

- „Klub Seniorów”

- Stowarzyszenie LGD „Kaszubska Droga”

- „Koło Gospodyń Wiejskich”

Koło Gospodyń Wiejskich aktywnie uczestniczy w różnorodnych turniejach, sukcesywnie zdobywając nagrody.

Mieszkańcy wsi Szemudzka Huta organizują różnorodne spotkania dla dzieci i młodzieży z okolic. Jednakże w wiosce brakuje obiektu np. świetlicy, w której odbywałyby się spotkania mieszkańców, gdyż w obecnym czasie z braku innych możliwości wszyscy spotykają się w prywatnych domach.

e)telefonizacja

Większość gospodarstw domowych posiada przyłącza telefoniczne. Łącza obsługiwane są przez centralę telefoniczną znajdującą się w Szemudzie.

f)wodociągi i kanalizacja

Wieś zaopatrywana jest w wodę z gminnego wodociągu, z ujęcia w Szemudzkiej Hucie. Niestety wieś ta nie posiada kanalizacji gminnej. Mieszkańcy sołectwa Szemudzkiej Huty korzystają z bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne, tzw. szamba, które w części są wywożone do pobliskich oczyszczalni, a w części na pola do rolniczego wykorzystania. Taki stan rzeczy wydaje się za niewłaściwy i należy w jak najszybszym okresie doprowadzić do uporządkowania gospodarki ściekowej.

g)gazyfikacja

Wieś Szemudzka Huta nie posiada gazociągu wysokiego ciśnienia. Przewiduje się poprowadzenie przez teren gminy gazociągu wysokiego ciśnienia Ø 500 doprowadzającego gaz do Żarnowieckiej Elektrowni Gazowej i regionu nadmorskiego województwa. Obecnie przez teren gminy przechodzi gazociąg wysokiego ciśnienia Dn. 300 relacji Włocławek- Gdynia, jednakże na terenie naszej gminy brakuje stacji redukcyjnej i sieci średniego ciśnienia.

h)drogi i komunikacja

Przez Szemudzką Hutę przebiega droga powiatowa, łącząca się z drogą powiatową we wsi Szemud oraz Jeleńska Huta. Połączenie komunikacyjne jest słabo zorganizowane i jest niewystarczające. Na dzień dzisiejszy istnieje tylko komunikacja autobusowa PKS Wejherowo o bardzo małej liczbie kursów.

Analiza zasobów sołectwa Szemudzka Huta – gmina Szemud

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)				X
- walory szaty roślinnej				X
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty			X	
- świat zwierzęcy (ostoje i siedliska)				X
- osobliwości przyrodnicze			X	
- wody powierzchniowe		X		
- podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
- gleby, kopaliny				X
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X	
- walory zagospodarowania przestrzennego		X		
- zabytki		X		
- zespoły artystyczne			X	
Dziedzictwo historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
- tradycje, obrzędy i język			X	X
- legendy, podania i fakty historyczne				
- ważne postacie historyczne		X		
- specyficzne nazwy	X			
Gospodarka				
- specyficzne rodzaje produkcji rolnej			X	
- znane firmy i zakłady usługowe i produkcyjne		X		
- znane obiekty usług turystycznych	X			
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne			X	
Obiekty i tereny				
- działki mieszkaniowe		X		
- działki rekreacyjne		X		
- działki rzemieślniczo-usługowe		X		
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi			X	
- place i miejsca publicznych spotkań	X			
- miejsca sportu i rekreacji	X			
Instytucje i organizacje społeczne				
- szkoły	X			
- domy kultury	X			
- placówki opieki społecznej	X			
- OSP	X			
- KGW				
- ZK-P			X	
- inne stowarzyszenia			X	
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne i atrakcyjne sąsiedztwo				X
- ruch tranzytowy		X		
- ruch turystyczny				X
- ludność napływowa stała i przyjezdna			X	

**Jacy jesteśmy – diagnoza aktualnej sytuacji naszego sołectwa
Jaka jest nasza wieś?**

1. Co ją wyróżnia?	Atrakcyjność terenu, wspaniała, niepowtarzalna przyroda, bliskość aglomeracji trójmiejskiej;
2. Jakie pełni funkcje?	Sołectwo ma charakter typowo rolniczy oraz osadnictwo mieszkaniowe;
3. Kim są jego mieszkańcy?	W przeważającej części są to rdzenni Kaszubi, osiedleni od wielu pokoleń, w większości są to rodziny wielodzietne;
4. Co daje utrzymanie?	Praca w gospodarstwach rolnych, praca zawodowa, emerytury, renty, zasiłki opiekuńcze i pielęgnacyjne;
5. Jak zorganizowani są mieszkańcy?	- Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich,
6. W jaki sposób rozwiązują problemy?	Pomoc sąsiedzka, bezpośrednie rozmowy z osobami zainteresowanymi, spotkania wiejskie, zwykła solidarność kaszubska;
7. Jaki wygląd ma nasza wieś?	- zabudowa skupiona z koncentracją wzdłuż drogi, wieś zadbane i otwarta na nowości;
8. Jaki jest stan otoczenia i środowiska naturalnego?	- tereny atrakcyjne turystycznie, ładny krajobraz, dużo lasów - problemem są dzikie wysypiska
9. Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Tradycje Wielkanocne: Śmigus-Dyngus, szukanie zajączka, Tradycje Bożonarodzeniowe: przebierańcy, Trzech Króli, A także w bardzo dużym stopniu jęz. kaszubski, Działo Koło Gospodyń Wiejskich;
10. Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Są zadbane, czyste, zagrody ogrodzone i utrzymane w należytym porządku;
11. Jakie jest rolnictwo?	Typowa produkcja rolno: roślinna i zwierzęca;
12. Jakie są powiązania komunikacyjne?	Autobusy PKS
13. Co proponujemy dzieciom, młodzieży i osobom starszym?	W okresach przerw szkolnych organizujemy ogniska, podchody i kuligi;

4. Analiza SWOT

SILNE STRONY

Atrakcyjne położenie, niepowtarzalna przyroda, dużo terenów zalesionych, pofałdowany teren, sołectwo w pełni zaopatrzone w wodociągi wodne, bliskość aglomeracji trójmiejskiej.

SŁABE STRONY

Złe szlaki komunikacyjne, brak chodników, brak dostatecznego oświetlenia, brak ogólnodostępnej komunikacji, nieuporządkowana gospodarka odpadami.

ZAGROŻENIA

Pogorszący się stan dróg, słaba jakość usług telefonicznych i internetowych (mała ilość kabli), brak kanalizacji

SZANSE

Silnie zintegrowane społeczeństwo (zwłaszcza rdzenni mieszkańcy), aktywne uczestnictwo w pracach na ogólny wizerunek wsi, własnych domostw i zagród rolniczych.

Czynne uczestnictwo w różnych spotkaniach nieformalnych i sformalizowanych (KGW, KR, Rada Sołecka), możliwość uzyskania pozabudżetowych środków.

5. Wizja rozwoju miejscowości Szemudzka Huta

Jakie ma być nasze sołectwo za 10 lat?

1. Co będzie je wyróżniać?	Wieś Szemudzka Huta- atrakcyjna, estetyczna i zadbana. Zagospodarowane centrum wsi, które poprawia wygląd wsi i czyni je tym samym bardziej atrakcyjne dla mieszkańców jak i również dla ludności napływowej.
2. Jaka będzie pełnić funkcje?	Mieszkaniowa jednorodzinna, produkcyjno – usługowa.
3. Kim będą mieszkańcy?	Wykształcone, tolerancyjne, szczęśliwe i zadowolone społeczeństwo. Zaangażowane w „życie” wsi. Zintegrowane z ludnością napływową.
4. Co będzie dawać utrzymanie?	Praca zawodowa w miejscowych (pobliskich) zakładach pracy. Rozwinięte i zmechanizowane wysoko obszarowe rolnictwo.
5. Jak zorganizowani będą mieszkańcy?	Współpracujące społeczeństwo z Radą Sołecką z różnego rodzaju stowarzyszeniami, komitetami, które działają na rzecz kultury i aktywnego spędzania czasu.
6. Jak wyglądać będzie Nasza wieś?	Estetyczne, urokliwe, atrakcyjne sołectwo, które daje poczucie szczęścia i bezpieczeństwa. Centrum wsi miejscem, w którym można aktywnie odpocząć, spędzić czas w rodzinnym gronie na łonie natury.
7. Jaki będzie stan otoczenia i środowiska naturalnego?	Mieszkańcy wsi są świadomi konieczności dbania o środowisko naturalne. Zagospodarowane tereny zieleni, czyste środowisko.
8. Jakie będzie rolnictwo?	Zmechanizowane, wysoko obszarowe, ekologiczne i dochodowe.
9. Jakie będą powiązania komunikacyjne	Połączenia z ościennymi miastami regularne i częste.
10. Co będziemy proponować dzieciom i młodzieży?	Dzieciom i ich rodzicom zabawy na placu zabaw w centrum wsi. Młodzieży grę w piłkę nożną na zmodernizowanym boisku. Dla wszystkich szereg atrakcyjnych form aktywnego spędzenia czasu

6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości

Plan Rozwoju Sołectwa- Nasza Mała Strategia

Plan rozwoju wsi powstał w wyniku prowadzonych dyskusji z mieszkańcami oraz przeprowadzonej przez Radę Sołecką analizy.

Priorytet 1	Priorytet 2	Priorytet 3
Rozwój gospodarczy	Poprawa estetyki i wizerunku	Integracja
Projekty	Projekty	Projekty
1.Ustawienie estetycznej wiaty przy obecnej zatoczce, postawienie tablicy informacyjnej typu „Gdzie jesteś turysto” oraz umieszczenie logo wsi; 2.Budowa zatoczki zakup drugiej wiaty przystankowej; 3.Dokończenie dywanika asfaltowego; 4. Wyłożenie chodników dla pieszych;	1.Uzupełnienie oświetlenia ulicznego; 2.Zagospodarowanie placu przy stawie i ogrodzenie stawu, zakup ławek, utworzenie placu zabaw dla dzieci i postawienie zadaszonej altany; 3.Renowacja zabytkowej pompy wodnej; 4.Budowa świetlicy;	1.Organizowanie spotkań dla mieszkańców (dożynki, Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka, Sobótki); 2.Spotkania w celu kultywowania ginących tradycji kaszubskich: hafty, wyplatanie koszyków, rzeźba; 3.Organizowanie międzysołeckich turniejów, np.: piłki nożnej, siatkówki, gry w szachy, karty itp.

Harmonogram realizacji zadań

Priorytet 1

1- wiata z tworzywa sztucznego, tablica informacyjna (mapa gminy Szemud), logo z wizerunkiem huty szkła

koszt całkowity: 15 tys. zł.

Harmonogram zadań: 2009

Źródła finansowania: środki własne (budżet gminy, środki sołeckie), środki krajowe, środki z funduszy unijnych

2. zakup ziemi pod zatoczkę, wykonanie zatoczki, zakup wiaty

koszt całkowity: 23 tys. zł.

Harmonogram zadań: 2011

Źródła finansowania: środki własne (budżet gminy, środki sołeckie), środki krajowe, środki z funduszy unijnych

3. wylanie drugiej części dywanika asfaltowego 500m

koszt całkowity 30 tys. zł.

Harmonogram zadań: 2010

Źródła finansowania: środki własne (budżet gminy, środki sołeckie), środki krajowe, środki z funduszy unijnych

4.chodnik dla pieszych wzdłuż ulicy dużego natężenia ruchu 80m

koszt całkowity 10 tys. zł.

Harmonogram zadań: 2011

Źródła finansowania: środki własne (budżet gminy, środki sołeckie), środki krajowe, środki z funduszy unijnych

Priorytet 2

1 .oświetlenie uliczne trzy słupy i cztery lampy + projekt

koszt całkowity: 20 tys. zł.

Harmonogram zadań: 2010

Źródła finansowania: środki własne (budżet gminy, środki sołeckie), środki krajowe, środki z funduszy unijnych

2. ogrodzenie stawu 100m materiałem drewnianym

- zakup czterech ławek i dwa stoły ogrodowe

- postawienie zadaszanej altany

- huśtawka i zjeżdżalnia dla dzieci

koszt całkowity 60 tys. zł.

Harmonogram zadań: 2012

Źródła finansowania: środki własne (budżet gminy, środki sołeckie), środki krajowe, środki z funduszy unijnych

3. renowacja zabytkowej pompy wodnej

koszt całkowity 35 tys. zł.

Harmonogram zadań: 2013

Źródła finansowania: środki własne (budżet gminy, środki sołeckie), środki krajowe, środki z funduszy unijnych

4.budowa świetlicy

koszt całkowity 600 tys. zł.

Harmonogram zadań: 2014-2015

Źródła finansowania: środki własne (budżet gminy, środki sołeckie), środki krajowe, środki z funduszy unijnych

Priorytet 3

Wszystkie zadania z priorytetu trzeciego szacujemy na ogólną kwotę: 85 tys. zł. chcemy je zrealizować w latach 2010-2015, z następujących źródeł finansowania: środki własne (budżet gminy, środki sołeckie), środki krajowe, środki z funduszy unijnych

7. Odniesienie do dokumentów strategicznych Gminy Szemud

Plan określa kierunki rozwoju miejscowości oraz wyznacza konkretne projekty do realizacji.

Plan Odnowy Miejscowości Szemudzka Huta na lata 2008-2015 jest spójny z:

• **Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**

- oś 3- Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej (Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej; Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej; odnowa i rozwój wsi)

- oś 4 Leader- realizuje cele osi 3 dla tych projektów, które nie zakwalifikowały się do wsparcia w ramach tej osi.

- **Strategią zrównoważonego rozwoju gminy Szemud do 2015 roku**- przyjęta przez Radę Gminy Szemud Uchwałą Nr XXIII/197/00 z dnia 29.09.2000r.
(Obszar “Baza materialna dla usług turystycznych”: rozwój bazy turystycznej; Obszar “Zrównoważony rozwój gminy odtwarzający zasoby naturalne”: poprawa estetyki wsi, domostw wraz z otoczeniem),
- **Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego** – przyjętą przez Sejmik Woj. Pomorskiego Uchwałą Nr 587/XXXV/05 z dnia 18.07.2005 r.:
priorytet rozwoju II – spójność (Cel 2.3. – ograniczenie patologii społecznych, m.in. poprzez inicjowanie i wpieranie programów profilaktycznych, Cel 2.4 – wspieranie działań służących umacnianiu różnorodności i tożsamości regionalnej, utrwalanie dziedzictwa Kaszub (...), pielęgnacja i rozwój języka kaszubskiego i lokalnych dialektów, Cel 4.2 spieranie kompleksowej odnowy wsi pomorskiej,
priorytet rozwoju III – dostępność (Cel 1.2. – poprawa jakości powiązań pomiędzy obszarami peryferyjnymi a obszarem metropolitalnym, Cel 2.6. - wsparcie i stopniowe przekształcanie słabych strukturalnie obszarów wiejskich, Cel 4.1. - tworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych warunków życia).

Nasze projekty służyć będą nie tylko wszystkim mieszkańcom sołectwa, ale również turystom, licznie odwiedzającym naszą miejscowość, zwłaszcza w okresie letnim. Realizacja projektu przyczyni się do zaspokojenia potrzeb kulturalno – rekreacyjnych. Ponadto realizacja zadań pozytywnie wpłynie na poprawę estetyki wsi. Wzrost liczby turystów pociągnie za sobą dalszy rozwój usług turystycznych i agroturystycznych, potwierdzając tym samym ponadlokalny charakter naszych projektów.